Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition
Vol : 4 : # ਅੰਕ 37 11/06/2025 www.samajweekly.com samajweekly @samajweekly samajweekly

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1.46 ਅਰਬ ਨੂੰ ਢੁਕੀ, ਜਣੇਪਾ ਦਰ ਘਟੀ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਰਿਪੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਆਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਸੰਖਿਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 2025 ਵਿੱਚ 1.46 ਅਰਬ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਵਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਣੇਪਾ ਦਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਰ (replacement rate) ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ। UNFPA ਦੀ 2025 ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਰਲਡ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ 'ਦ ਰੀਅਲ ਫਰਟੀਲਿਟੀ ਕ੍ਰਾਈਸਿਸ' ਉਂਝ ਘਟਦੀ ਜਣੇਪਾ ਦਰ ਦੀ ਥਾਂ ਅਧੂਰੇ ਜਣੇਪਾ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਔਲਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਟੀਚੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਲ ਸੰਕਟ ਇਹੋ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਘੱਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਡੇਰੇ ਜਣੇਪਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਾਮੁਕਤਾ, ਗਰਭ ਨਿਰੋਧ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ 150 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਜਣੇਪਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਣੇਪਾ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਔਰਤ ਘਟ ਕੇ 1.9 ਜਨਮਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2.1 ਦੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦਰ (replacement rate) ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਔਸਤਨ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਨਮ ਦਰ ਘਟਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ ਅਹਿਮ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ 0-14 ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 24 ਫ਼ੀਸਦੀ, 10-19 ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 17 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ 10-24 ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 26 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ 68 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ (15-64) ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੇ ਢੁਕਵੀਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਬਾਦੀ (65 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅੰਕੜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਗਾਮੀ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਸਾਲ 2025 ਤੱਕ, ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਰਦਾਂ ਲਈ 71 ਸਾਲ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 74 ਸਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ 1,46.39 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਡੇਢ (1.50) ਅਰਬ ਲੋਕ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 40 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਘਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 1.7 ਅਰਬ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਖਾਂ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਦਲ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਜਾਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ। ਸਾਲ 1960 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਗਭਗ 43.6 ਕਰੋੜ ਸੀ, ਔਸਤਨ ਇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਕੰਟਰੋਲ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ 4 ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰਭ-ਰੋਕੂ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚੋਂ 1 ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਡੇਟਾ, 2020)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਜਣੇਪਾ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਈਆਂ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਔਸਤ ਹਰ ਔਰਤ ਦੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਦਾਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪ ਹਨ।

OBC ਦਰਜਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਪਛਾਣ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੈਮਾਨਾ: ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ

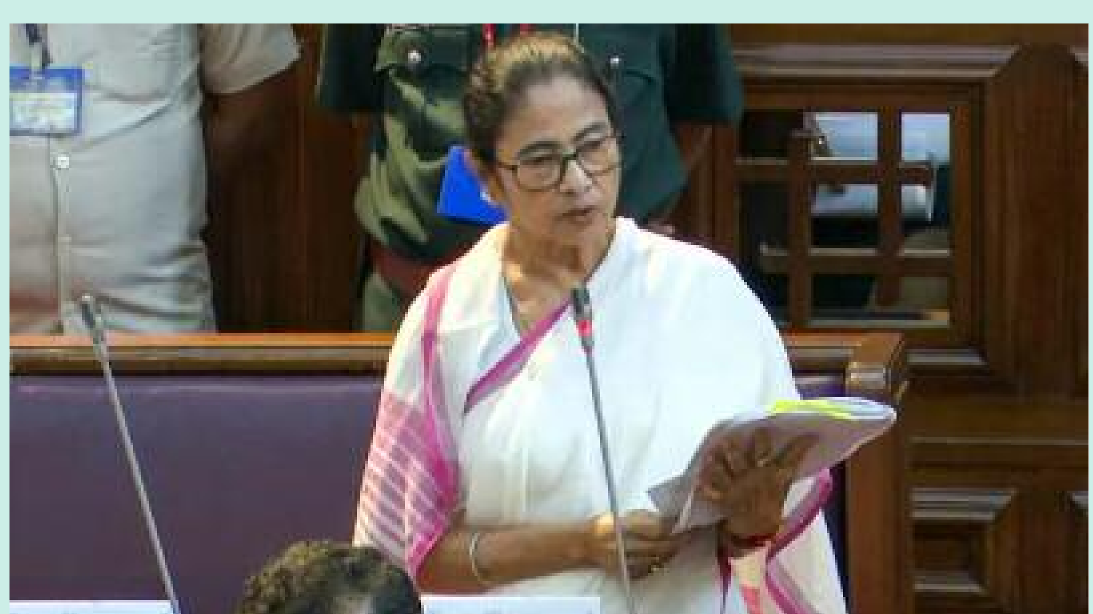

ਕੋਲਕਾਤਾ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਓਬੀਸੀ ਦਰਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਛੜਾਪਨ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਓਬੀਸੀ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ (Other Backward Classes – OBC) ਦਾ ਦਰਜਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੈਮਾਨਾ ਪਛੜਾਪਨ ਹੈ, ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ 50 ਨਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 49 ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ OBC-A ਅਧੀਨ ਅਤੇ 91 OBC-B ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ OBC-A ਸੂਚੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਘੱਟ ਪਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ OBC-B ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰੀ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22 ਮਈ, 2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ 2010 ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਓਬੀਸੀ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਓਬੀਸੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਨਾਸ ਨਦੀ 'ਚ 8 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ, 3 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ

ਟੋਂਕ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਟੋਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਟੋਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਨਾਸ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਲੋਕ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਟੋਂਕ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਿਕਾਸ ਸਾਂਗਵਾਨ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 25 ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 11 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਉਤਰਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ।ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਖਮੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਟੋਂਕ ਸਾਦਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ

ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਠ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।' ਐਸਪੀ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਟੋਂਕ ਪਿਕਨਿਕ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।

ਰੂਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ’ਤੇ ਕੀਤਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਡਰੋਨ, ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲਾ

ਰੂਸ। ਰੂਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੜਕੇ ਕੀਵ ਅਤੇ ਓਡੇਸਾ ’ਤੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 13 ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੋਲੋਡੀਮੀਰ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਕੀਵ ’ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਿਦ ਹਮਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਰੂਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਹਨ।

ਓਡੇਸਾ ਵਿਚ ਇਕ ਜਣੇਪਾ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਦੋ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਵ ਦੇ ਓਬੋਲਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੀਵ ਦੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਨੇ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ’ਤੇ ਪਨਾਹ ਮੰਗੀ, ਜਿਸ ’ਚ ਨੀਨਾ ਨੋਸਿਵੇਟਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਅਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸਤਾਂਬੁਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੂਸ ਨੇ ਤੀਬਰ ਬੰਬਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 500 ਡਰੋਨ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਜੰਗੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਇਹੋਰ ਕਲਾਈਮੇਂਕੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ’ਚ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਣ ’ਤੇ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਦਾ ਬਿਆਨ,ਕਿਹਾ- ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹਿੰਦੀ ਨਾ ਥੋਪੋ,ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ। ਦੱਖਣੀ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਕੰਨੜ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਨੜ ਤਾਮਿਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਠੱਗ ਲਾਈਫ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਆਨ ਲਈ ਫ਼ਟਕਾਰ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਹਿੰਦੀ 'ਤੇ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਨਹੀਂ ਥੋਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇੱਕ ਹਾਲੀਆ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਤੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਥੋਪਣ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਨੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਥੋਪੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ

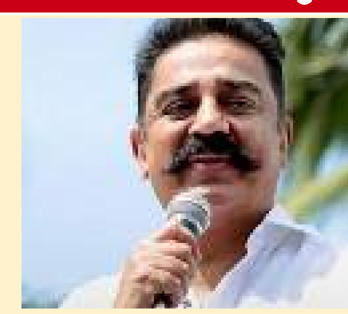

ਫਿਲਮ "ਏਕ ਦੂਜੇ ਕੇ ਲੀਏ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਕਾਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਥੋਪੇ ਸਿੱਖਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਫ਼ੀ ਢੁਕਵੀਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਜਾਂ ਚੀਨੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 350 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੇਲੋੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦਿਓਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਚਾਨਕ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦਾ ਕੀ, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ, ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ।

ਕੰਨੜ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ

24 ਮਈ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਫਿਲਮ "ਠੱਗ ਲਾਈਫ" ਦੇ ਆਡੀਓ ਲਾਂਚ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ, ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਨੜ ਭਾਸ਼ਾ ਤਾਮਿਲ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਦੇ ਕੰਨੜ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਸਾੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, 28 ਮਈ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਫਿਲਮ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ (ਕੇਐਫਸੀਸੀ) ਨੇ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਠੱਗ ਲਾਈਫ' ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੇਐਫਸੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮ ਨਰਸਿਮਹਾਲੂ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਪੀਟੀਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣੀ ਪਵੇਗੀ।

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office

Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington,Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਮੇਘਾਲਿਆ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੋਨਮ ਦਾ 3 ਦਿਨ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਰਿਮਾਂਡ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ। ਰਾਜਾ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ ਕਤਲ ਮਾਮਲਾ ’ਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੋਨਮ ਦੀ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੋਨਮ ਦਾ 3 ਦਿਨ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਾ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੋਨਮ ਤੇ 4 ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੋਨਮ ਦਾ 3 ਦਿਨ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਰਿਮਾਂਡ ਤੇ ਬਾਕੀ 4 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ 7 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਚਾਰੋ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਦੌਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹਨ। ਇਧਰ ਸੋਨਮ ਦੀ ਗਾਜ਼ੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਥੋਂ ਮੇਘਾਲਿਆ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੋਨਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਡਰੀ ਹੋਈ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Editor-in-chief : **Devinder Chander**

Mob: 07878 456 484

ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜੁਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਜਪੁਰਾ ਦਾ ਗਾਇਕ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਰਾਜਪੁਰਾ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾਂ ਦੇ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨਿਵਾਸੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ,ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ।

ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾ ਰਹੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 41 ਲੱਖ ਰੁਪੱਈਏ ਲੈ ਕੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਫ਼ੜੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ (ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ)ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਸਥਿਤ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ । ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਸਿਟੀ ਥਾਣੇ ਦੇ ਐਸਐਚਓ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ।

ਗ਼ਾਜ਼ੀਆਬਾਦ 'ਚ ਸੂਟਕੇਸ 'ਚੋਂ ਮਿਲੀ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼, ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਮਚੀ ਸਨਸਨੀ

ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ। ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲ ਗਈ ਜਦੋਂ ਲੋਨੀ ਬਾਰਡਰ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਟੜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਸੂਟਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀ। ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਠੀਕ ਹਨ, ਔਰਤ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੰਚਾਇਤਨਾਮਾ ਭਰ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਲੋਨੀ ਬਾਰਡਰ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੇਹਟਾ ਨਹਿਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੂਟਕੇਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸੂਟਕੇਸ ਨੂੰ ਚਾਦਰ ਅਤੇ ਸਾੜੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਸੂਟਕੇਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਸੂਟਕੇਸ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਸੂਟਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਸੀ। ਔਰਤ ਨੇ ਸਲਵਾਰ ਸੂਟ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਔਰਤ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਔਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼, 3 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕੀਤਾ ਕਾਬੂ 2 ਪਿਸਤੌਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ’ਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਤਸਕਰਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਤਸਕਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਪਿਸਤੌਲ, ਦੋ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ, 70 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਸਐਸਪੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰਚ 2025 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਸਕਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.

ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.

MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.

CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.

For more information please contact at www.checkatrade.com

Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਗਾਏ 10 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਗੀਤ

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਵੀ ਕਰਨਗੇ ਤਿਆਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 10 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਤਾਮਿਲ, ਤੇਲਗੂ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਕੰਨੜ, ਡੋਗਰੀ, ਅਸਾਮੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਬੋਡੋ, ਹਿੰਦੀ) ਆਦਿ ਦੇ ਬਾਲ ਗੀਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਖੇੜੀ-ਝਮੇੜੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਇਸ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ਼ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ਼-ਨਾਲ਼ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ਼ਿਆ ਹੈ।

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਾਲ ਗੀਤ, ਬਾਲ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ 11 ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਵਰਨਮਾਲ਼ਾ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਅਮੈਰਕਨ ਇੰਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀ ਲੋਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਵੀ ਮਿਲ਼ਿਆ ਹੈ। ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਲ ਗੀਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਲ ਗੀਤ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ਼ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੀਤ ਸੁਣਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਿਲ਼ੇਗਾ ਉੱਥੇ ਉਹ ਜਾਣ ਵੀ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਬਾਕੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ ।

"ਹਲਕਾ ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਵੋਟਰ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ" ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਘੁੰਮਣ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਕੱਢੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ, ਕਾਰ ਰੈਲੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) "ਹਲਕਾ ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਵੋਟਰ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਹਨ," ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕੋਸਾਂ ਦੂਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੀਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੀਤੀ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸੁਪਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਏ ਗਏ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਤਰਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਹਕੀਕਤ ਸਮਝ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ (ਐਸ.ਓ.ਆਈ.) ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਕਾਰ ਰੈਲੀ ਕੱਢੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਰਮਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰੈਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਨਿਕਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘੁੰਮਣ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹਲਕੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਕਲਪਬੱਧ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਚੋਣ ਤਾਰੀਖ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਵਾਂ ਹਮਾਇਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਲਕਾ ਪੱਛਮੀ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਹਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਵਨ ਧੀਮਾਨ ਪੰਮਾ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਭਾਜਪਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ

ਡੇਰਾਬੱਸੀ, ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਲਾਲੜੂ ਮੰਡੀ ਦੁਰਗਾ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਸਹਰੀ ਦੇ ਮੰਡਲ 2 ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬੰਨੀ ਸੰਧੂ ਜੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਦੇ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਵਨ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਜੀ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬੰਨੀ (ਸੰਧੂ) ਜੀ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਗਾਂਧੀ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਾਣਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਾਣਾ, ਸੁਰੇਂਦਰ ਜਯੋਲੀ, ਏਕਤਾ ਨਾਗਪਾਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

The Samaj Weekly and people associated with it are not responsible for any claims made by the advisers and don't endorse any product or service advertising Samaj Weekly. Please consult your lawyer before buying hiring/contracting through the ads published in the newspaper. The Samaj Weekly is business of selling space and claims made by the advertisers are not tested/confirmed by any source.

ਪ੍ਰਭ ਆਸਰਾ, ਕੁਰਾਲ਼ੀ ਵਿਖੇ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਦਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਲੱਗਿਆ, ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਈ ਸਮਾਪਤੀ

ਕੁਰਾਲ਼ੀ (ਰੋਮੀ ਘੜਾਮਾਂ): ਸਪੈਸ਼ਲੀ ਏਬਲਡ (Differently Abled) ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲ਼ੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਓਲੰਪਿਕ ਭਾਰਤ (ਪੰਜਾਬ) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਭ ਆਸਰਾ, (ਕੁਰਾਲ਼ੀ) ਵਿਖੇ ਚਾਰ ਰੋਜ਼ਾ ਖੇਡ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 06 ਤੋਂ 09 ਜੂਨ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੌਣਵੇਂ ਕੋਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਲੀਵਾਲ ਤੇ ਬੈੱਡਮਿੰਟਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਆਏ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਕੋਚਾਂ ਨੇ ਖੂਬ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਭੀਖੀ ਦਾ ਬੀਏ, ਬੀਐਡ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ

ਭੀਖੀ (ਕਮਲ ਜਿੰਦਲ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਭੀਖੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਬੀ ਏ ਬੀ ਐਡ ਭਾਗ ਚੋਥਾ ਸਮੈਸਟਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਐਮ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ 273 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ, ਪ੍ਰਿਆ ਰਾਣੀ , ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ,ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 271 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤਨੁ , ਸ਼ਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ,ਅੰਜਲੀ ਨੇ 270 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਐਮ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ ਮੋਹਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਬੰਸ ਦਾਸ ਬਾਵਾ ਨੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ, ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ ਸੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ,ਪ੍ਰੋ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ , ਪ੍ਰੋ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ , ਪ੍ਰੋ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਔਖੀ ਹੈ : ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ)'ਪਾਣੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਔਖੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬਣੀ ਇੱਕ ਨਿਆਮਤ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਸੂ-ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਅਤੇ "ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸੰਭਾਲ ਸੁਸਾਇਟੀ" ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਪਾਣੀ

ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਰ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,ਪਰ ਬੇਜੁਬਾਨ ਪਸੂਆ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਦਰ ਦਰ ਭਟਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, । ਉਹਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਪੰਛੀ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਨ ਪਸੀਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਰਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਿਆਦਾ ਥਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨਾ ਉੱਪਰ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਪੀਣ ਲਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਦੀਆ ਛੱਤਾਂ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ । ਉਹਨਾ ਸਮੂਹ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰ ਭਰ ਕੇ ਰੱਖਣ।

ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਛਾਂਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ)- ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਨਿਡਰ ਤੇ ਨਿਧੁੱੜਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਯੂਥ ਵਲੋਂ ਛਾਂ ਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਖਤ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਖਤ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਖ਼ਤ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਿਖਾ ਜਲਾਉਣ ਤੱਕ ਵੀ ਦਰਖਤ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਈ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਚੜ ਕੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਤਪਸ਼ ਦਾ ਮੇਨ ਕਾਰਨ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਧੜਾਧੜ ਹੋ ਰਹੀ ਕਟਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦਰਖਤ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਵੇ ਬਣਾਉਣ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਹੋਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,ਜਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਰੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮ੍ਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋ ਇਲਾਵਾ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿਘ, ਅਦਿਤਿਆ, ਸਿੰਘ ਚੰਨ ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਡੋਗਰ ਹਾਜੀਪੁਰ, ਗਿੱਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ,ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ !

ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਸਾਹਿਤ ਕਲਮ ਵੱਲੋਂ .ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਰਬਾਰ ਅੱਜ

ਡਾ. ਨੀਤੂ ਵਿਆਸ ਪ੍ਰਧਾਨ , ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਵਿਆਸ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ , ਮੁਹੰਮਦ ਹਬੀਬ ਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਆਇਸ਼ਾ ਤਕਦੀਸ਼ ਕਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ ਸਾਹਿਤ ਕਲਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਔਨ ਲਾਈਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 07 ਵਜੇ ਜੋ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰੇ ਮੰਗਲਵਾਰ .ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਰਬਾਰ ਅੱਜ ਮਿਤੀ 10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਪਵਨ ਪੰਜਾਬੀ , ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਹੋਸ਼ੀ , ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ , ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਿਰਨ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਚੋਣਵੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ । ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪਵਨ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ .ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕਰਨਗੇ । ਪਾਠਕ , ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਰੋਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਡਾ. ਨੀਤੂ ਵਿਆਸ ਜੀ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੰਨੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਮਾਣ ਸਕਣਗੇ । ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੂਬਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨਾ.ਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ.ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੂ ਹੱਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਜਲੰਧਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ, ਕਵੀ, ਲੋਕ-ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਿਰਮੌਰ ਪੱਤਰਕਾਰ .ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਨਾਟਕ, ਨਾਟਕਾਂ ਭਰੀ ਰਾਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਚੰਨ ਵਾਂਗ ਜੜਨ ਵਾਲੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਾਣੀ ਗਈ।ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾੜੀਮੇਘਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ਉਹ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ, ਰੰਗ ਮੰਚ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਮੰਥਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਬੱਬ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਾਨਣਾ ਕਿਵੇਂ ਨੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੀ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਏ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਆਏ ਸਨ।

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਨਾਲ ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਕੰਗਣੀਵਾਲ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੋਛੜ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਟਰੱਸਟੀ ਗੁਰਮੀਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ .ਗ਼ਦਰੀ ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੇਲੇ 'ਚ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗ੍ਰੇਟਾ ਥਨਬਰਗ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨ, ਸਪੇਨ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਆਦਿ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਾਜ਼ਾ ਫਲਸਤੀਨ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਡਰੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾਰੂ ਕੈਮੀਕਲ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਡੱਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗੈਰ-ਮਾਨਵੀ ਅਤੇ ਸਿਰੇ ਦੀਆਂ ਹੈਂਕੜ ਭਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਸ ਏਂਜ਼ਲਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਕਹਿਰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰੋਕਣ ਵਿਰੁੱਧ, ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਵਸਦੇ .ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਇਕ ਹਿੰਮਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ

ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਤਜ਼ਰਬੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਪਲਬੱਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮਲਟੀ-ਕੁਜ਼ੀਨ ਕੁਕਿੰਗ, ਹੇਅਰ ਡ੍ਰੈਸਰ ਅਤੇ ਸੈਲੂਨ ਆਰਟਿਸਟ ਵਰਗੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਥਾਣਾ ਨੂੰ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਭੇਂਟ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਬਲਵੀਰ ਚੌਪੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਥਾਣਾ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ ਦੇਂਦਿਆਂ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਵਾਂ 'ਚ ਸਵੈਚੱਲਤ ਊਰਜਾ ਰਾਹੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਬਾਲਾ, ਪੰਚ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਮੀਨਾ ਰਾਣੀ, ਪੰਚ ਅਮਰੀਕ ਲਾਲ, ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਢੀ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਿੰਦਰ , ਰੋਹਿਤ

ਕੁਮਾਰ, ਜਸਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਪਿੰਡਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਖੂਬ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਰੌੜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਸੂਥਰੀ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਿਛੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਧਾਰਨ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਣ।ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਜਲੀ ਬਚਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਪਰਿਆਵਰਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਹਿਲ ਹੈ।

ਅੰਡਰ-23 ਕ੍ਰਿਕਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 183 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ : ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ

ਅਸ਼ਵੀਰ ਨੇ 189 ਦੌੜਾਂ, ਧਰੁਵ ਨੇ 54 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਰੁਵ ਨੇ 7 ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ 3 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਡਰ-23 ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 183 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਚਡੀਸੀਏ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਟਾਸ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ 50 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 5 ਵਿਕਟਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ 327 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 189 ਦੌੜਾਂ, ਧਰੁਵ ਬਗਾਨੀਆ ਨੇ 54 ਦੌੜਾਂ, ਪ੍ਰਥਮ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ 45 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ ਨੇ 15 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨੰਦੂ ਗੁਪਤਾ, ਆਰੀਅਨ ਅਰੋੜਾ, ਸਕਸ਼ਮ ਕਠਿਆਲ ਨੇ 1-1 ਵਿਕਟ ਲਈ। ਟੀਚੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਿਆਂ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਟੀਮ 23.2 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 144 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਆਲ ਆਊਟ ਹੋ ਗਈ। ਸਕਸ਼ਮ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਮੈਚ ਵਿੱਚ 67 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲਈ ਧਰੁਵ ਬਗਾਨੀਆ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 7 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ। ਆਰੀਅਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ 2 ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 1 ਵਿਕਟ ਲਈ। ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਐਚਡੀਸੀਏ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਖੇਲਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਿਵੇਕ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟ੍ਰੇਨਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਧਾਮੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿਲਾ ਕੋਚ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਕਜ ਪਿੰਕਾ, ਦਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੁਤ 2.0 ਅਧੀਨ 5.65 ਕਰੋੜ ਦੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਦਘਾਟਨ:- ਰੌੜੀ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਬਲਵੀਰ ਚੌਪੜਾ) ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਅਮਰੁਤ 2.0 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ 5.65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ 19 ਕਿ.ਮੀ. ਲੰਬੀ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਰੌੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਆਧਾਰਭੂਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੰਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਸਾਡੇ ਵਾਅਦੇ ਵੱਲ ਇਕ ਅਹੰਕਾਰਪੂਰਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਅਮਰੂਤ 2.0 ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਚੋਰੀਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।" ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਸਥਾਨਕ ਕੌਂਸਲਰਾਂ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। 19 ਕਿ.ਮੀ. ਲੰਬੀ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਘਨ ਪਏ।

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਬੁੱਧ ਬਾਣ: ਪੰਜਾਬ ਗਿਰਝਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ !

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਹੋਣੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਤਾਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਲਟਾ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕ-ਸਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਭਲਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਗਿਰਝਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਚੂੰਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮੁਰਦਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਿਰਝਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੱਪਲਾਂ ਬੋਹੜਾਂ ਤੇ ਟਾਹਲੀਆਂ ਉਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘਰ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵੀ ਬਲਦਾਂ, ਊਠਾਂ ਤੇ ਝੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਗਿਰਝਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਡਾਂਰੋੜੀ ਵਿੱਚ ਮੁਰਦਾਰ ਦਿਖਦਾ , ਉਹ ਉਧਰ ਨੂੰ ਉਡ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਈ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਧੰਦਾ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ। ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨੀ ਘਟਦੀ ਦੀ ਘਟਦੀ ਘੱਟ ਗਈ। ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਬਲਦ ਹਨ ਤੇ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੂ। ਹੁਣ ਘਰ ਘਰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਿੱਤਰ ਪਸ਼ੂ,ਪੰਛੀ ਤੇ ਜੀਵ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਦੋ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਿਰਝਾਂ, ਕਾਂ, ਕੁੱਤੇ ਤੇ ਗਿੱਦੜ, ਬਘਿਆੜ ਮੁਰਦਾਰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਇਹ ਰੂਪ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤਾਂ ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹਨਾਂ ਮਾਸ ਖਾਣਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਤੇ ਬਘਿਆੜਾਂ ਨੇ ਹਰ ਦਿਨ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਲੇ ਭਰਨ ਲੱਗੇ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਬੇਵੱਸ ਹੋਕੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ, ਘਰਾਂ ਤੇ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਹੜੀਆਂ ਰੁਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਲੋਕ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਕੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਗਿਰਝਾਂ ਤੇ ਬਘਿਆੜਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਕਿਸ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਦੀਵਾ ਗੁੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਤੇ ਬਘਿਆੜਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਖੂਬ ਹੱਥ ਰੰਗੇ। ਫ਼ਿਰੌਤੀਆਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਵਟਾ ਕੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੱਤੀ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਪਰ ਫੌਜੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਤੇ

ਬਘਿਆੜਾਂ ਨੇ ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਮਾਜ, ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਕੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹੌਲੇ ਹੋ ਗਏ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਫੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇੱਕੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਜਿਵੇਂ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ, ਸਥਾਨ ਤੇ ਗਿਰਝਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਲੀਹੋਂ ਲਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਰਗੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਡਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਧੰਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬਜ਼ਬਾਗ਼ ਦਿਖਾਏ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਦੇ ਬੂਟੇ ਵਾਂਗੂੰ ਛਾਈ ਮਾਈਂ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 92 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੁਣ 94 ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹੁਣ 95 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੱਕਰੀ ਘੁੰਮਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਹ 94 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਉਂਪਰ 125 ਬਘਿਆੜ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਬਹਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਅਬਦਾਲੀ ਵਾਂਗੂੰ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਤੇ ਧਮਕਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਜਿਉਂਦੇ ਆਉਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਆਉਣ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ,ਮਾਰਨ ਤੇ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਤੇ ਮਾਰਨ ਤੇ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲ-ਾਜ਼ਮ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧਰਨੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਲ਼ੀ ਵਾਰਿਸ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਕਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧੱਕੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਧਰਨਾ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਗਿਰਝਾਂ, ਕੁੱਤਿਆਂ, ਗਿੱਦੜਾਂ ਤੇ ਬਘਿਆੜਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭ੍ਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਤੇ ਜਾਗਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਅਜੇ ਅੱਗ ਪੁੱਜੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅੱਗ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੇਵਲ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਡੱਫਲੀ ਵਜਾਉਣੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਗਿਰਝਾਂ, ਬਘਿਆੜਾਂ ਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਕੀ ਧੋਬੀ ਪਟੜਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ?

ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਂ
9464370823

ਸੱਚੋ ਸੱਚ / ਸਾਧੂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ

ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਡਰਾਉਣੇ ਵਕਤ ਇੱਕ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਬਚਦੀ ਕਸਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧੂਰੇ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈੱਸ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਭੋਲੇ -ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਕਰੋਨਾ ਗ੍ਰਸਤ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵੱਲ ਵੀ ਧਕੇਲੇ । 'ਨੇੜ੍ਹੇ 'ਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਭਗਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਜਾਣੀਕਿ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ। ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਕੇ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਏਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁੱਹਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢੀ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵਾਟਰ ਪਰੂਫ ਹਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਲੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਿਸੇ ਸਾਧ/ਸੰਤ ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੰਗਲੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਟੀਆ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਾਧੂ ਕੋਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਹਰੇਕ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮਾਸਿਕ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਕਰੋਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮਹੂਰਤ 'ਚ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਸਾਧੂ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤੇ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ 'ਚੋਂ ਇਹ ਬਚਨ ਨਿੱਕਲੇ ," ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸਿਖ਼ਰ 'ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਜਾਨੀ-ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਹਵਾ 'ਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਾਰ ਰਹੀ ਐ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਕਤ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਾਂਗੇ......ਡਟ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਓ ਤੇ ਮੈਂ ਥੋਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। .ਫਿਰ ਉਦੋਂ ਚੱਲਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ , ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ , ਤੇ ਆਪਾਂ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਕਿ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਸਥਾ ਬੰਦ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਦੋਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਸੋ ਜਾਓ, ਤੇ ਰੁਝ ਜਾਓ।"

ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਦੇ ਬਚਨ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗੇ। ਆਗਿਆ ਲੈ ਉਹ ਆ ਗਏ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਚ ਜੁਟ ਗਏ। ਸਾਧ ਜਾਂ ਬਾਬੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬਥੇਰੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਹੂਰਤਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਉਡੀਕਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਧੂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਲਿਓਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਪਰਚੀ ਕਟਵਾਉਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰੇਡੀਮੇਡ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸਾਧੂ ਵਿਚਲਾ ਫ਼ਰਕ ਕੱਢਣਾ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰਾ

ਤੂੰ ਕਾਹਦਾ ਮਾਣ ਕਰੇਂ ਬੰਦਿਆ

ਤੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਘੜੀ ਦੀਆਂ
ਸੂਈਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਖੜ੍ਹ 'ਜੇਂਗਾ ।
ਜਿਓਂ ਕਿੱਕਰ ਦੀ ਲੂੰਗ ਝੜਦੀ
ਓਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੜ 'ਜੇਂਗਾ ।
ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਹੀ
ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਣਾ ;
ਫ਼ਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਵਾ ਘਨੇੜੇ
ਵਿਰਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੜ 'ਜੇਂਗਾ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
9914836037

ਫ਼ੁਰਸਤ ਨਹੀਂ

ਤੈਨੂੰ ਜਦ ਤੋਂ ਸੱਜਣਾ ਵੇਖਿਆ ਏ,
ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ।
ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਣ ਖਾਤਿਰ ਆਏ ਹਾਂ,
ਪਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਫ਼ੁਰਸਤ ਨਹੀਂ ।

ਤੈਨੂੰ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਾਵਣ ਲਈ,
ਕਈ ਜਨਮ ਅਰਜ਼ੋਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ।
ਕਈ ਜਨਮ ਮੁਕਾ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ,
ਪਰ, ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਫ਼ੁਰਸਤ ਨਹੀਂ ।

ਤੇਰੇ ਤੱਕ ਆਉਂਦੇ ਰਾਹਵਾਂ ਨੂੰ,
ਨ੍ਹੇਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਘੇਰਿਆ ਏ।
ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਦੀਪ ਜਗਾਏ ਆ,
ਪਰ, ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਫ਼ੁਰਸਤ ਨਹੀਂ ।

ਤੈਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਲਈ,
ਰੱਬ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਨਕਰ ਹੋਏ ਹਾਂ ।
ਕਿੰਨੇ ਝਗੜੇ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਾਂ,
ਪਰ, ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਫ਼ੁਰਸਤ ਨਹੀਂ।

ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਾਥੀ

ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

'ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਿਆਨ'

ਮਨੂੰਵਾਦ ਦੇ ਗੜ੍ਹ 'ਕਾਂਸ਼ੀ' ਅੰਦਰ
ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸਤਿਗੁਰ 'ਕਬੀਰ' ਲੋਕੋ।
ਲੋਕ ਸੁਣਕੇ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ,
ਐਸੀ ਕਰੀ ਉਹਨੇ ਤਕਰੀਰ ਲੋਕੋ।
ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਿਆਂ ਨੂੰ,
ਉਹਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲਲਕਾਰਿਆ ਸੀ।
ਪਾਇਆ ਸੱਚ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਖੰਡੀਆਂ ਦਾ,
ਲਾਹਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾੜਿਆ ਸੀ।
ਮਾਰਨ ਲਈ ਹਾਥੀ ਮੂਹਰੇ ਗਿਆ ਸੁੱਟਿਆ
ਮਰਦ ਸੂਰਮਾ ਨਾ ਘਬਰਾਇਆ ਸੀ।
ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ,
ਉਹਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ।
"ਜੌ ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਜਾਇਆ ॥
ਤਉ ਆਨ ਬਾਟ ਕਾਹੇ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥
ਤੁਮ ਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਮ ਕਤ ਸੂਦ ॥
ਹਮ ਕਤ ਲੋਹੂ ਤੁਮ ਕਤ ਦੂਧ ॥"
ਮਾਥੇ ਤਿਲਕੁ ਹਥਿ ਮਾਲਾ ਬਾਨਾਂ ॥
ਲੋਗਨ ਰਾਮੁ ਖਿਲਉਨਾ ਜਾਨਾਂ ॥
ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਤੇ ਪੜ੍ਹਿ ਪੁਰਾਨ ॥"
ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਿਆਨ।
ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ ॥
ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ ॥
ਸੁੱਚਮ ਵਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਭਰਮਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ।
ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁੱਚਮ ਵਾਰੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ।
"ਮਾਤਾ ਜੂਠੀ ਪਿਤਾ ਭੀ ਜੂਠਾ ਜੂਠੇ ਹੀ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥
ਆਵਹਿ ਜੂਠੇ ਜਾਹਿ ਭੀ ਜੂਠੇ ਜੂਠੇ ਮਰਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥
ਕਹੁ ਪੰਡਿਤ ਸੂਚਾ ਕਵਨੁ ਠਾਉ ॥
ਜਹਾਂ ਬੈਸਿ ਹਉ ਭੋਜਨੁ ਖਾਉ ॥
ਜਿਹਬਾ ਜੂਠੀ ਬੋਲਤ ਜੂਠਾ ਕਰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਸਭਿ ਜੂਠੇ ॥
ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੀ ਜੂਠਿ ਉਤਰਸਿ ਨਾਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨਿ ਕੇ ਲੂਠੇ ॥
ਅਗਨਿ ਭੀ ਜੂਠੀ ਪਾਨੀ ਜੂਠਾ ਜੂਠੀ ਬੈਸਿ ਪਕਾਇਆ ॥
ਜੂਠੀ ਕਰਛੀ ਪਰੋਸਨ ਲਾਗਾ ਜੂਠੇ ਹੀ ਬੈਠਿ ਖਾਇਆ ॥
ਗੋਬਰੁ ਜੂਠਾ ਚਉਕਾ ਜੂਠਾ ਜੂਠੀ ਦੀਨੀ ਕਾਰਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇਈ ਨਰ ਸੂਚੇ ਸਾਚੀ ਪਰੀ ਬਿਚਾਰਾ ॥"
"ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੁ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤੁ॥
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤੁ॥"
ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਮਰਦ ਦਲੇਰ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਭੇਤ।
ਮੇਜਰ 'ਸੋਨਾ' ਮਨੂੰਵਾਦ ਦਾ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰੇਤ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327

ਬਚਪਨ

ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਉਲਝ ਗਿਆ,
ਮੈਂ ਕਿਹਨੂੰ ਆਖ ਸੁਣਾਵਾਂ,
ਮੈਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੀ ਹੋ ਗਈ,
ਕਿੱਥੇ ਦਰਦ ਲੁਕਾਵਾਂ।
ਖੇਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਗਈਆਂ,
ਹਰਦਮ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸੋਚੀ ਪਾਵਾਂ,
ਸੋਚ ਸੋਚ ਕੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ,
ਕਿਹਨੂੰ ਦਰਦ ਸੁਣਾਵਾਂ।
ਮੇਰਾ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ ਚਾਅ,
ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁਲ ਗਿਆ,
ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ,
ਕਦੋਂ ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਆ ਕੇ ਮੁੜ ਗਿਆ।
ਖੇਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵੀ ਮੈਂ,
ਦਰਦਾਂ ਨਾਲ ਹੰਡਾਈਆਂ ਨੇ,
ਅਸਾਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਰੱਬਾ ਤੇਰਾ ਮਾੜਾ,
ਕਿਉਂ ਰੂਹਾਂ ਤੜਫਾਈਆਂ ਨੇ।
ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਰੋਲ ਲਿਆ,
ਬਚਪਨ ਮੇਰਾ ਸਵਾਰਨ ਲਈ,
ਉਹਨੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਈਆਂ,
ਇੱਕ ਸਾਨੂੰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨ ਲਈ।
ਰੱਬਾ ਮਾਂ ਦੀ ਜੰਨਤ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਉੱਥੇ ਰੱਬ ਵੀ ਹਾਰ ਜਾਂਦਾ,
ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ ਹਾਉਂਕਾ ਭਰਦੀ ਐ,
ਮਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਗਰ ਵੀ ਤਰਦੀ ਐ।
ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਰੱਬਾ,
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ,
ਕਦੇ ਤਾਂ ਰੰਗ ਤੂੰ ਲਾਵੇਂਗਾ ਰੱਬਾ,
ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਕਲਮ ਦਾ,
ਕਦੇ ਤਾਂ ਦਰਦ ਘਟਾਵੇਂਗਾ, ਰੱਬਾ!

ਲਕਸ਼ੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ
ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ

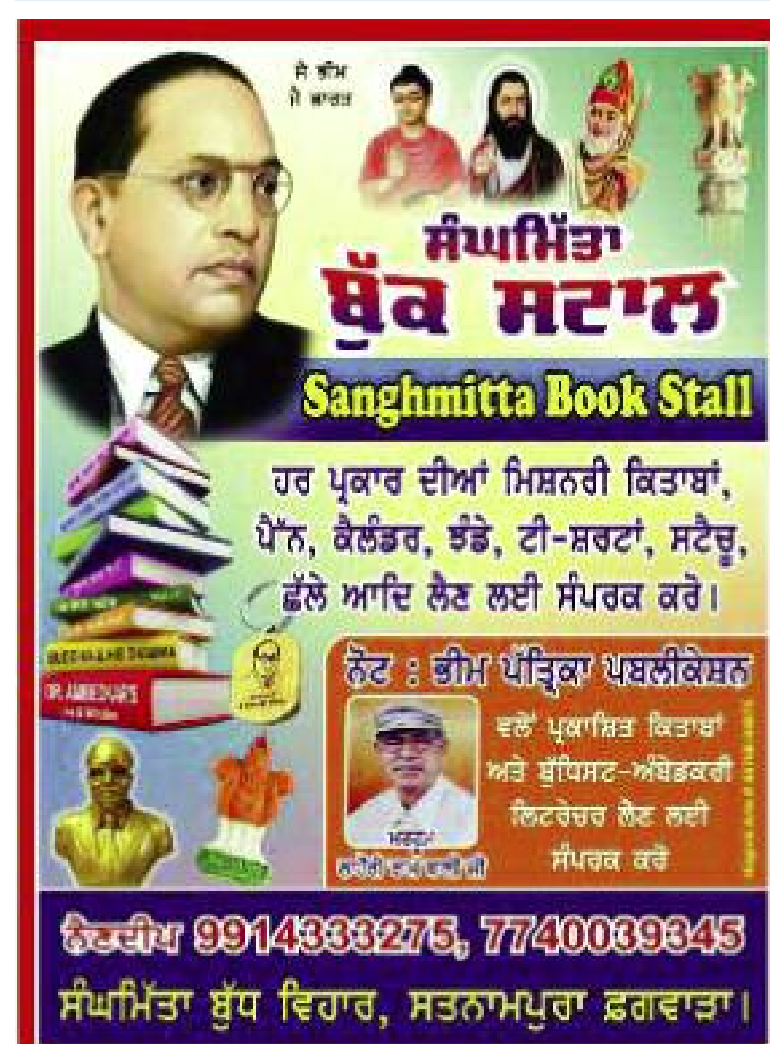

“ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵੈਬੀਨਾਰ (ਕਾਵਿ ਮਿਲਣੀ) ਬਹੁਤ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ”

8 ਜੂਨ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ (ਕਾਵਿ ਮਿਲਣੀ)ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ । ਫ਼ਾਊਂਡਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਨੇ ਸੱਭ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਨਿੱਘਾ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਹੋਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ । ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਕਾਬਿਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਸੀ । । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਦਿਓਲ ਨੂੰ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ । ਪਰਮਜੀਤ ਦਿਓਲ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਰੰਮੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ , ਜੋਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਫਿਰ ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ।ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਡਾ . ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਜੀ ਦੀ ਇਕ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ । ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ :- ਪ੍ਰਿੰ . ਹਰਜਿੰਦਰ ਸੱਧਰ ਤੇ ਡਾ . ਲਖਵਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਸਨ । ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰਿਤ ਕਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ । ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਡਾ . ਗੁਰਜੋਧ ਕੌਰ ,ਡਾ . ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੁਕੇਰੀਆਂ , ਡਾ . ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ , ਪ੍ਰੋ. ਬੀਰ ਇੰਦਰ ਸਰਾਂ ,ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪੰਛੀ , ਕੁਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਚਾਵਲਾ ,ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਜੈਸਵਾਲ ,ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਸੁੱਖੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ ਸਨ । ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ

ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਸੱਭ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੀਆਂ ਤੇ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੀਆਂ ਸਨ । ਸੱਭ ਨੇ ਅਲੱਗ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ । ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੱਧਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਪੂਰਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ । ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ . ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਦਾ ਮੋਹ ਭਿੱਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਮਅੱਪ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ

ਇਕ ਰਚਨਾ ਵੀ ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈ ਜੋਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਸ . ਮੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ।ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਨੇ ਸੱਭ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਅਸਾਡੇ ਆਏ ਅਸੀਂ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਏ “ ।ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਲਾਈਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ਤੇ ਲਿੰਕ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਾ । , ਬਹੁਤ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਮੈਸੇਜ ਆਏ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ । ਚੈਟ ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਕਮੈਂਟਸ ਕਰਕੇ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ । ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ।

ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਫ਼ਾਊਂਡਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ।

ਗੱਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀਆਂ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਆ ਐਡਮੀਨਿਸਟੇਟਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਰੂਰ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਦਸਮੇਸ਼ ਸਕੂਲ ਬਾਦਲ ਦੇ 1981 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 2003 ਤੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਹੇ ਤੇ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਓਹਨਾ ਨਾਲ ਸਾਥ ਰਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈਂ ਵੀ ਸਖਸ਼ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਸੱਤਰ ਅੱਸੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤੁਰ ਗਏ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਪੋਤੜੇ ਫਰੋਲਣਾ ਇਖਲਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੈਣੀ ਨੇ ਸਟਾਫ ਤੇ ਇੱਕ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਖਤ ਮਿਜਾਜ ਸਨ। ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਨ। ਪਰ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਬੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਟੋਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਯ ਝਿੜਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਕੇ ਹੀ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ। ਯ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਕਰਕੇ ਯ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ

ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਧੱਕਾ ਵੀ ਕਰ ਜਾਂਦੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ। ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਪੱਖੇ ਵਗੈਰਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਨਾ ਭੁੱਲਦੇ। ਓਹਨਾ ਦੀ ਚਾਲ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਖੜਾਕ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਪਤਾ ਓਦੋਂ ਲਗਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦੇ ਜਵਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਜਾ ਖੜਦੇ। ਉਹ ਸਕੂਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਸਟੂਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਪੱਖੇ ਖੁਦ ਸ਼ਾਫ ਕਰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਬਾਕਮਾਲ ਸੀ। ਸਟਾਫ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਆਪਸੀ ਦੂਰੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮਿਸਟਰ ਮਿਸ ਯ ਮਿਸੇਜ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ। ਲਾਲਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ। ਕੁਆਲਿਟੀ ਤੇ ਕੂਆਂਟਿਟੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਰੋਪੜ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁਜ਼ਾਫ਼ਤ ਕਸਬੇ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਬਹੁਤ ਦੇਖੀਆਂ ਪਰ ਕਦੇ ਛੁਪਾਇਆ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਮਹਿਨਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੋਜਗਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨਸਾਨ ਸਨ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਈਗੋ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਈਗੋ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਤਰਲ ਕੈਮੀਕਲ ਪਦਾਰਥ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੀ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਤੇ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਉੱਥੇ ਓਹਨਾ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਲੂਚੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੋਸਤੀ ਅੰਤ ਤੱਕ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਵੀ ਮਿਸਟਰ ਸੈਣੀ ਜੀ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਅਰਸ਼ ਤੱਕ ਲੈਜਾਣਾ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੀ। ਅੱਜ ਓਹਨਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਜਾਣ ਦੇ ਇੱਕੀ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਸੂਲ ਆਪਣੀ ਆਭਾ ਬਿਖਰਦੇ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬੰਦੇ ਦਾ ਉੱਚਾ ਕਿਰਦਾਰ। ਊਂ ਗੱਲ ਆ ਇੱਕ।

ਰਮੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਬਾਦਲ
9876627233

ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ- ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ

ਅੱਜ 11 ਜੂਨ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅੱਜ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ,ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ 108 ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ।ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ- ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਠੰਢੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀਆਂ ਛਬੀਲਾਂ ਥਾਂ- ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।

"ਸੂਰਜ ਕਿਰਨ ਮਿਲੇ ਜਲ ਕਾ ਜਲ ਹੂਆ ਰਾਮ, ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਰਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਥੀਆ ਰਾਮ।"

ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ, ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਨ ।ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਾਮੀ, ਦਇਆ ਦੇ ਸਾਗਰ, ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚੇ- ਸੁੱਚੇ ਪੈਰੋਕਾਰ, ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਘਰ- ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਰੱਬੀ ਨੂਰੀ ਜੋਤ ,ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ,ਬਹੁਜਨ ਹਿਤਾਏ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸੁਖਾਏ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ,ਰੂਹਾਨੀਅਤ , ਸਿਮਰਨ, ਤਿਆਗ , ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੁਜੱਸਮੇ , ਮਹਾਨ ਤੱਪਸਵੀ,ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਦੇਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਅਤੇ ਬੇਗਮ- ਪੁਰਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਸੱਚੇ- ਸੁੱਚੇ ਹਾਮੀਦਾਰ ਸਨ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ 15 ਫਰਵਰੀ 1895 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਬਾਬਾ ਪਿੱਪਲ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਿੰਡ ਗਿੱਲ ਪੱਤੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਪੰਜਾਬ, 'ਚ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਸ਼ੋਭਾਵੰਤੀ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਬੰਦਗੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ।ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਪਿੱਪਲ ਦਾਸ ਜੀ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਘੁੰਮਦੇ -ਘੁੰਮਦੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਬੱਲਾਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚੇ ।ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲ ਹੀ ਜੰਗਲ ਸੀ ।ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਇੱਥੇ ਇਕਾਂਤ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਠੰਡੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਬੈਠ ਕੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ।ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕਾਂਤ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ ।ਜਿੱਥੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੰਦਰ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਨਾਲ ਜਗ੍ਹਾ ਸ. ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕੱਚੀ ਕੁੱਟੀਆ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕੁੱਟੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਥੜਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੌਲੀ- ਹੌਲੀ ਇਹ ਸਥਾਨ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ।ਇੱਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਮਹਾਰ- ਾਜ ਜੀ ਦੀਨ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਰੋਗ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਯੂਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ।ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਵਾਈ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੁਆ (ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ) ਨਾਲ ਵੀ ਕੱਟਦੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਪੜਾਉਂਦੇ। ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੀਰ, ਮਾਹਲ ਪੂੜੇ ਵੀ ਖਵਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਫਲ ਫਰੂਟ ਵੀ ਵੰਡਦੇ । ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰੋ, ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ, ਸਭ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰੋ ,ਆਪਣਾ ਰਹਿਣ- ਸਹਿਣ ਚੰਗਾ ਬਣਾਓ, ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੋ ,ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਬਣੋ ,ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹਾਓ ਅਤੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹੋ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : "ਉਪਜਿਓ ਗਿਆਨ, ਹੂਆ ਪ੍ਰਗਾਸ ।"

ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋਣੇ ਹਨ ਭਾਵ ਸੋਝੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਆਮੀ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਹਰੀ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਰ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਕਾਂਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 14 ਜੂਨ 1965 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਸੰਗਰਾਂਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰਖਵਾਇਆ। ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਆਵੇਗਾ ? " ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਝੱਟਪਟ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇੱਥੇ(ਕਾਂਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ 'ਚ) ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ,ਟ੍ਰੇਨਾਂ , ਭਰ -ਭਰ ਕੇ ਆਇਆ

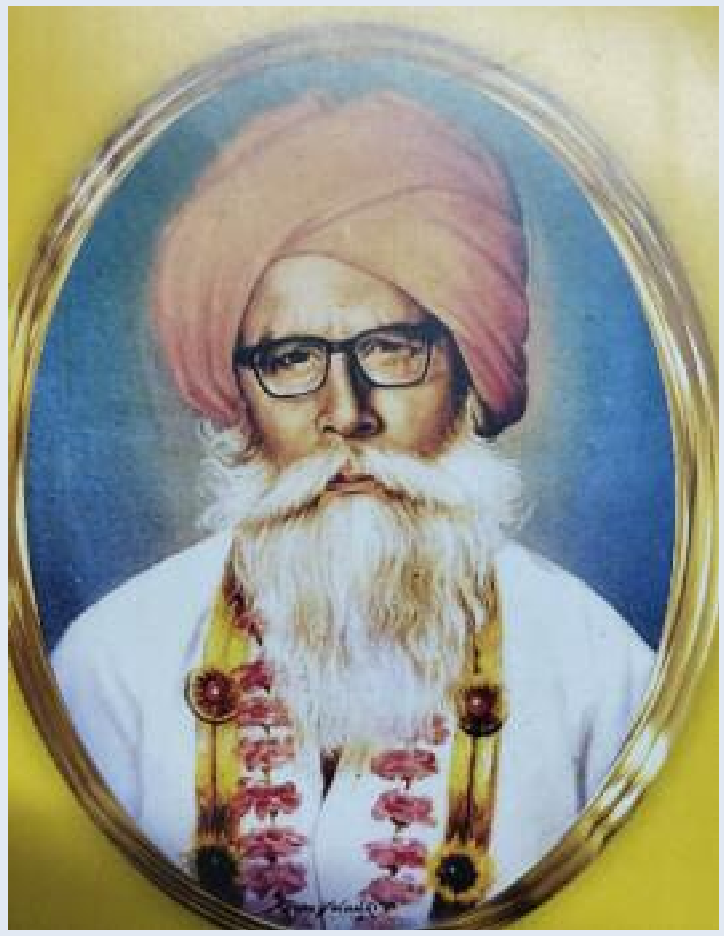

ਕਰਨਗੀਆਂ । " ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਅੱਜ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮੰਦਰ ਸੱਤ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 1994 ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸੰਤ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਲਸ਼ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾ ਨਾਲ ਚੜਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੇਟ ਲੰਕਾ ਚੌਰਾਹਾ ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਚਰਿਲ ਰਮਨ ਨਰਾਇਣ ਵੱਲੋਂ 16 ਜੁਲਾਈ 1988 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ "ਸੋਨੇ ਦੀ ਪਾਲਕੀ" ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਦਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੰਤ ਜਨ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਤੱਪਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪੱਛਮ ਦੀਆਂ ਠੰਡੀਆਂ ਠਾਰ ਪੌਣਾ ਬਣ ਕੇ ਠਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ : "ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਉਜਾਗਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਟੇ ਕਾਗਰ।" ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ 11 ਜੂਨ 1972 ਨੂੰ ਲੱਗਭਗ 77 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਏ ।ਭਾਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼, ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਹਰੀ ਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 10 ਅਗਸਤ 1972 ਨੂੰ ਆਰੰਭੀ ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ 11 ਜੂਨ 1976 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ,ਜੋ ਅੱਜ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ।

22 ਫਰਵਰੀ 1974 ਨੂੰ "ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ " ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਸਥਾਪਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਮੰਦਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡੇਰੇ ਦੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ " ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ" ਢੇਪੁਰ -ਕੂਪੁਰ ਅੱਡਾ ਕਠਾਰ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ 22 ਅਕਤੂਬਰ 1982 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼ੁੱਭ ਉਦਘਾਟਨ 1 ਜਨਵਰੀ 1984 ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਅੱਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੋਗੀਆਂ ਦਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋਇਆ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣਾ ਸਸਤਾ ਤੇ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਸਪਤਾਹਿਕ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ।ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ।ਜੋ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਕੌਮ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ "ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਹਦੀਆਬਾਦ,ਫਗਵਾੜਾ" ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।ਜਿੱਥੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ।

"ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੇਟ" ਅੱਡਾ ਸਰਮਸਤਪੁਰ ਜਲੰਧਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਸੰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਸਿਰਸਗੜ, ਹਰਿਆਣਾ ,ਕਰਮ ਸਥੱਲ ਭੂਮੀ ਬਾਬਾ ਪਿੱਪਲ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥੱਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਆਮੀ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਗਿੱਲਪੱਤੀ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। "ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ" ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 10 ਨਵੰਬਰ 2004 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ 15 ਫਰਵਰੀ 2007 ਨੂੰ ਉਦਘਾਟਨ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਭ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਲਈ ਸਵਰਨ ਚੰਦ ਬੰਗੜ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਬੰਗੜ ,ਪਿੰਡ ਬੱਲ ਯੂ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ 1 ਕਰੋੜ,1 ਲੱਖ,11 ਹਜ਼ਾਰ, ਇੱਕ ਸੌ ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।ਜਿੱਥੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਹਾਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਰਾਲੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ,ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਹਨ।

ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਅਸਥਲ ਮੰਦਰ, ਸੀਰ ਗੋਵਰਧਨਪੁਰ ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਵਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਇੱਕ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਾਰ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਵਧੀਆ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਡੇਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਸਾਂ, ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਬੀਲਰਾਂ, ਸਕੂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰਕ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਦੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗੂ ਰਾਮ, ਪਿੰਡ ਮੋਖੇ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਮੋਖੇ , ਨਹਿਰ ਦੀ ਪੱਟੜੀ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਤੱਕ ਸੈਰ ਕਰਨ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲੀ -ਕਾਹਲੀ ਤੁਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਦੇ ਸਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ -ਦੋ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ,ਸਗੋਂ ਮੋੜ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੈਸੇ ਲੈ ਜਾਓ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ। ਨਾਨਾ ਜੀ (ਮੰਗੂ ਰਾਮ) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਚਾਚਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ "ਮਾੜਾ" ਸੀ,(ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਸੀ)। ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ "ਮਨ ਸੁਖੀਆ" ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਡੇਰੇ ਕੁਟੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹੱਥ ਨਾਲ ਨਲਕਾ ਗੇੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਭਾਵ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਛਕਾਉਣ ਲਈ, ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਲਕਾ ਕੱਚੀ ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਕੋਲ ਥੜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ 'ਤੇ ਇੰਨੇ ਹਨ ,ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਝੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੀਏ ,ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸਿਰੇ ਚਾੜੀਏ। ਇਹੀ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ। ਕਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ,ਕੋਈ ਹਮਦਰਦ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ।"

-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਮਜੀਤ ਜੱਸਲ
ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੁਲੰਦਪੁਰ ਜਲੰਧਰ।
98721-80653

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ:
HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1999, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

[illegible] (FREE CONSULTATION) [illegible]

GENERAL DISEASES: [illegible] (Diabetes), [illegible] (Asthma), [illegible] (Arthritis), [illegible] (Rheumatism), [illegible] (Sciatica), [illegible] (Indigestion), [illegible] (Heart Burning) [illegible] (Constipation), [illegible] (Piles) [illegible] (Haemorrhoids), [illegible] (Flatulence), [illegible] (Jaundice), [illegible] (Hepatitis), [illegible] (Hernia), [illegible] (Blood Presure High or Low), [illegible] (Obesity), [illegible] (Migraine), [illegible] (Hair Falling) [illegible] (Alopecia), [illegible] (Acne), [illegible] (Pigmentation), [illegible] (Bleeding Gums & Pyorrhoea), [illegible] (Tinnitis) [illegible] (Vertigo), [illegible] (Anaemia), [illegible] (Neuralgia), [illegible] (Depression).

{ ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਦੌਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ }

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਇਕ ਅਜੂਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ: ANAEMIA, [illegible] (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ: (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ, ਥਕਾਣ, [illegible] ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

1) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
2) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
3) [illegible] (HEALTHY SPERMS) [illegible] 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
4) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
5) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
6) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
7) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
8) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

[illegible] (AZOOSPERMIA), [illegible] (HYDROCELE), [illegible] (GONORRHOEA), [illegible] (PROSTATE GLAND) [illegible] (SYPHILIS) [illegible] SPERMATIC [illegible] (VARICOCELE), [illegible]

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

[illegible] (Dysmenorrhoea), [illegible] (Atrophy of Mammae) [illegible] (Mastitis), [illegible] (Uterus) [illegible] (Physometra) [illegible] (Fibroid Uterine), [illegible] (Diseases of Ovaries), [illegible] (Ovarian Cysts), [illegible] (Vaginimus), [illegible] (Vaginitis), [illegible] (Frigidity), [illegible] (Prutitis), [illegible] (Sterility), [illegible] (Miscarriage) [illegible] (Diseases of Post Partum) [illegible] (Menopause Disorders) - [illegible]

ਨੋਟ: ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਲੇਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ।

LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, MRS. JASWINDER KAUR KHANBA BSYA. (HOM.) (A.P.) AND (NUTRI.)

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS')

[illegible] INFORMATION, [illegible] 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ:

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): [illegible] (PIGMENTATION WHITE SPOTS) [illegible] 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ -- £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PEARLS): [illegible] PROPER SHAPE [illegible] £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): [illegible] (POWERFUL FAT BURNER) [illegible] £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): [illegible] (FLABBY & OUT OF SHAPE BELLY) [illegible] FLAT ਅਤੇ TONED [illegible] £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): [illegible] (FEMALE SEX-DRIVE) [illegible] A REAL MAGIC ਹਰ ਔਰਤ ਲਈ- £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATORS): [illegible] SEXUAL DISCOMFORT [illegible] VAGINAL LUBRICATION GEL (MAGIC) -- £49

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): [illegible] (MENOPAUSE) [illegible] CALCIUM [illegible] (OSTEOPOROSIS) [illegible] £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): [illegible] £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): [illegible] £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): [illegible] GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ------ £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): [illegible] (ANAEMIA) [illegible] £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): [illegible] (SPECIAL OCCASIONS) [illegible] £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): [illegible] £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): [illegible] SEXUAL [illegible] MALE DISORDERS [illegible] £69

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: [illegible] (Stammering), ਟੌਂਸਿਲ (Tonsilits), [illegible] (Worms), [illegible] (Enuresis), [illegible] (Wheezing Problem), [illegible] (Eczema), [illegible] (Psoriasis), [illegible] (Anaemia), [illegible] (Backward Children), [illegible] (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੈਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਜਾਦੂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

PILAES (IN OINTMENT)	[illegible]	£19
NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION)	[illegible]	£19
CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION)	[illegible]	£19
ARNSTRA (IN OINTMENT)	[illegible] (SPRAINS) [illegible] (BED SORES) [illegible]	£19
BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT)	[illegible]	£19
BELULCE (IN OIL)	[illegible] ULCERS [illegible]	£19
BRYJOIN (IN OIL)	[illegible]	£19
CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT)	[illegible]	£19
BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT)	[illegible]	£19
ROUTUM (IN OINTMENT)	[illegible]	£19
JOINRHU (IN OIL)	[illegible]	£19
ASSSIL (IN LOTION)	[illegible]	£19
ITCSUL (IN OIL)	[illegible]	£19
WARTHU (IN OIL)	[illegible] (WARTS) [illegible]	£19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC [illegible] £10 [illegible]

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਏ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(LIT) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRI.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY. DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

OPEN 7 DAYS STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਉੱਚੀ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨਸਾਜ਼

ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਠਹਿਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਲਈ ਗਏ ਸਾਂ। ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਮੈਨੇਜਰ ਲੱਗੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨਵ ਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਜੈਪੁਰ (ਬਰਾਸਤਾ ਦਿੱਲੀ) ਜਾਣ-ਆਉਣ ਲਈ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ, ਦੁਪਹਿਰੇ, ਸ਼ਾਮ ਕਈ ਚੱਕਰ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ 09 ਅਪਰੈਲ 2016 ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਟੈਕਸੀ ਦੀਆਂ ਔਨ ਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਕੈਬ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੋ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਹੋਟਲ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਟਿਕਾ ਕੇ 04:00 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਅਸੀਂ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਚੱਲ ਪਏ ਸਾਂ। ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਸੜਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਇਹ ! ਚੌਫੇਰੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਸਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਗੀਤ ਲਗਾ ਲਿਆ :

ਬਾਬਾ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪਤੰਗ, ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਦੀ ਜਾਵਾਂਗੀ
ਬਾਬਾ, ਡੋਰ ਹੱਥੋਂ ਛੱਡੀਂ ਨਾ, ਮੈਂ ਕੱਟੀ ਜਾਵਾਂਗੀ...।

ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋਇਆ ਡਰਾਈਵਰ ਬਹੁਤ ਆਰਾਮ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਕਾਹਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਉਹ ! ਗੀਤ ਸੁਣਦਿਆਂ ਉਹ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਝੂਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲ, ਉਸਦੀ ਕੰਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਗਾਇਕ ਦੀ ਗਾਇਨ ਕਲਾ, ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਗੀਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਤੇ ਗੀਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੀਤ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਗੀਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ:

ਦਿਲ ਹੈ ਛੋਟਾ ਸਾ,
ਛੋਟੀ ਸੀ ਆਸ਼ਾ
ਆਸਮਾਨੋਂ ਮੇਂ
ਉਡਨੇ ਕੀ ਆਸ਼ਾ
ਮਸਤੀ ਭਰੇ ਮਨ
ਕੀ, ਭੋਲੀ ਸੀ ਆਸ਼ਾ
ਛੋਟੀ ਸੀ ਆਸ਼ਾ...

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਵੀ ਡਰਾਈਵਰ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਖੀਵਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਗੀਤ ਉਸਨੇ ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸੁਣੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਿਆਂ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਜੈਪੁਰ ਤੱਕ ਦਾ 25 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਅਨੁਭਵ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਖੁਸ਼-ਮਿਜਾਜ਼ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਦੁਆ-ਸਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ। ਚੈੱਕ-ਇਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਲਾਂਜ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬੈਠੇ। ਸਾਹਮਣੇ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੈਪੁਰ-ਦਿੱਲੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੈਬ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੁੜ ਚਿਤਵਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਕੈਬ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਕੀਨ ਤੇ ਕਦਰਦਾਨ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਦੋਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚਲੀ ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਰਗ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਦੋਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਉਡਣ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ, ਦੁਰੇਡੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੈ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ! ਇਕ ਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰਜ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ।

ਲਾਂਜ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਪਹਿਨੀਂ ਬੱਚੇ ਸਜੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਬੱਚੇ ! 05:20 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਅਸੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਪਹਿਨੀਂ ਜ਼ਾਬਤਾ ਪਸੰਦ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। 05:50 ਵਜੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਤੇ 06:40 ਵਜੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਉਤਰਿਆ। ਇਥੇ ਫਿਰ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲਾਂਜ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਈ। 10:10 ਵਜੇ (ਸਵੇਰੇ)ਅਸੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਉਸ ਉਡਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ 10:30 ਵਜੇ ਉਡ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ 11:15 ਵਜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆ ਉਤਰਿਆ। ਅਸੀਮ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਵਾਂ ਇਧਰੋਂ-ਉਧਰੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਮਾਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਟਰਿੱਪ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕਿਸ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਹਨ ਇਹ ਬੱਚੇ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ-"ਇਹ ਆਕਲੈਂਡ ਹਾਊਸ ਸਕੂਲ (ਕੁੜੀਆਂ) ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਵਿਦਿਅਕ ਟੂਰ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਥਾਵਾਂ ਵਿਖਾਵਾਂਗੇ...।" ਮੈਂ ਟੀਚਰ ਇੰਚਾਰਜ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੋਏ ਸੁਪਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੋਗੇ ? ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੀ-" ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ ਸਿਵਲ/ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੇ ਟੀਚੇ ਮਿਥੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨੇ ਐੱਨ.ਡੀ.ਏ.,ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ., ਆਈ.ਆਈ.ਐੱਮ., ਆਈ.ਆਈ.ਐੱਸ.ਆਦਿ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਥਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਬੱਚੇ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਆਪਣੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ...।" ਬੇਹੱਦ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

ਆਪਣੇ ਘਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਸਾਰ ਟੂਰ 'ਤੇ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਬੇਹੱਦ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਆਨੰਦਦਾਇਕ ਟੂਰ ਦੀਆਂ ਹੁਸੀਨ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ-ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਕੇ ਲਿਆਏ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਬਣ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਟੀਚੇ ਮਿਥੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਚੇਰੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਲੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ-ਸੰਪੰਨ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟੂਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਰੁਤਬੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਛੱਜਲਵੱਡੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਟ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਤੇ ਫਿਰ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਬੈਂਚਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕੁਝ ਬਣਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੰਤਰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣਿਆ। ਫਿਰ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਨਿਭਾਈ। ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਹੀ ਗਿਆ।...ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਬੜੇ ਪੱਧਰੇ, ਸੁਖਾਵੇਂ ਤੇ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੀ, ਲਖ਼ਸ਼ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੀ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ !

ਸਵੇਰੇ ਸੁਣਿਆ ਗੀਤ 'ਆਸਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਉਡਨੇ ਕੀ ਆਸ਼ਾ...' ਫਿਰ ਯਾਦ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਉਡਾਣ, ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ, ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਉਡਾਣ, ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ, ਹਵਾਈ ਉਡਾਣ, ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਚੇਰਿਆਂ ਉਡਣ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਪਾਲ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਣਾਤਮਿਕ, ਸਰਗਰਮ ਤੇ ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਪਨਪਦੇ ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਓਤਪੋਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਬਤਕਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਚਿਰਾਂ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਝਲਕਦਾ ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।

185-ਵਸੰਤ ਵਿਹਾਰ,
ਡੀ.ਸੀ. ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ ਰੋਡ,
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ - 146 001

ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
ਸੰਪਰਕ : 98885-10185

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਜ਼

ਕਾਲ,ਕਾ਼ਲ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਾਂ ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਦੇਖਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾ਼ਲੇ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸ਼ਬਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਤੇ ਅਰਥਾਂ ਪੱਖੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਹੀ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਲ" ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਏ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸਾਂਝਾ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਲ" ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੂਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ- ਸਮਾਂ। ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੀ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾ਼ਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿ਼ਲਨ ਸਮੇਂ "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੜਗੱਜ-ਬੋਲੇ "ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ" ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ "ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ" ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ (ਅ+ਕਾਲ) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਲ" (ਸਮਾਂ) ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭੂਤ ਕਾਲ, ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਲ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅ ਅਗੇਤਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਗੇਤਰ (ਅ) ਦੇ ਅਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਬਿਨਾਂ, ਮੁਕਤ ਜਾਂ ਰਹਿਤ ਆਦਿ ਇਸ ਲਈ ਇਸ "ਅਕਾਲ" (ਅ+ਕਾਲ= ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਰਹਿਤ + ਸਮਾਂ) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਬਣੇ: "ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ"। ਇੱਥੇ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਭਾਵ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਅਕਾਲੀ" ਅਤੇ "ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ" ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ:

--ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ॥

--ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ॥

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਅਕਾਲ ਨਹੀ ਸਗੋਂ "ਆਕਾਲ" ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਸਰਾਸਰ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਅ" ਅਗੇਤਰ ਵਾਂਗ "ਆ" ਵੀ ਇੱਕ ਅਗੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ "ਅ" ਅਗੇਤਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ; ਸਮੇਤ ਜਾਂ ਨਾ਼ਲ ਆਦਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾ਼ਲ ਬਣਨ ਵਾ਼ਲੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਹਨ: ਆਧਾਰ, ਆਸਾਰ, ਆਕਾਰ, ਆਵੇਸ਼, ਆਭਾਸ, ਆਲੋਚਨਾ, ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਆਦਿ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ "ਅਕਾਲ" ਦੀ ਥਾਂ "ਆਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾਂਗੇ ਤਾਂ "ਆਕਾਲ" ਦੇ ਅਰਥ ਹੋ ਜਾਣਗੇ- ਮੌਤ ਸਹਿਤ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇ। ਸੋ, ਜੇਕਰ ਮੌਤ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਨਮ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦਕਿ "ਅਕਾਲ" ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ- ਜਿਹੜਾ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ। ਇਹੋ-ਜਿਹੀ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਹਸਤੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ- ਪਰਮਾਤਮਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ "ਅਕਾਲ" ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ "ਆਕਾਲ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ਼ਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ("ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਕੋਸ਼" ਅਨੁਸਾਰ) ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ "ਅਕਾਲ" ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਆਕਾਲ" ਸਬਦ ਦੇ ਮੁਦਈ ਹਨ।

"ਕਾਲ" ਨਾ਼ਲ ਮਿ਼ਲਦਾ-ਜੁ਼ਲਦਾ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ- ਕਾ਼ਲ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਂਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਕੇਵਲ ਏਨਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਾ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ "ਲ" ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦਕਿ "ਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਬਿੰਦੀ-ਮੁਕਤ ਹੈ। ਪੈਰ-ਬਿੰਦੀ ਵਾ਼ਲੇ "ਕਾ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ- ਮੌਤ। ਪਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਅਕਾਲ ਦਾ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ। ਪੈਰ-ਬਿੰਦੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਇਸ (ਕਾ਼ਲ) ਦੇ ਅਰਥ "ਸਮਾਂ" ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ "ਮੌਤ" ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ "ਅਕਾਲ-ਚਲਾਣਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਅਕਾਲ-ਚਲਾਣਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ (ਅ+ਕਾਲ= ਬਿਨਾਂ/ਬੇਵਕਤ + ਕਾਲ/ਮੌਤ)= ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ "ਕਾ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ- ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ। ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਮੌਤ" ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ "ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ" ਅਰਥਾਤ "ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ" ਹੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਰਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚੋਂ ਅ ਅੱਖਰ ਹਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਲ ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਉਚਾਰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨੂੰ "ਕਾ਼ਲ" ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ "ਲ਼" ਅੱਖਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਨਵਾਂ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਮਾਨਾਂਤਰ (ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਲਈ) "ਅਸਾਮਯਿਕ ਮੌਤ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੀ ਤੀਜਾ ਸਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ - "ਕਾ਼ਲ" (ਕਾ਼ਲ ਪੈ ਜਾਣਾ) ਅਰਥਾਤ ਅਚਾਨਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਆ ਜਾਣਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਂਗ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਣੇ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ "ਅਕਾਲ ਪੈ ਜਾਣਾ" ਹਨ। ਇਸ "ਅਕਾਲ" (ਅ+ਕਾਲ) ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ "ਕਾ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ ਵਾਂਗ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਲਾ "ਅ" ਅੱਖਰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਲ" ਅੱਖਰ ਦੇ ਪੈਰ-ਬਿੰਦੀ ਪਾ ਕੇ "ਕਾ਼ਲ" ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ "ਕਾਲ" (ਸਮਾਂ) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਥਾਂ ਸਮਾਂ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਕੇ ਹੀ "ਕਾ਼ਲ" ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੀਜੇ "ਅਕਾਲ" (ਅ+ਕਾਲ= ਬਿਨਾਂ/ਰਹਿਤ+ ਸਮਾਂ) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ - ਬੁਰਾ ਸਮਾਂ। ਅ ਅਗੇਤਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ "ਕਾ਼ਲ" ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ, ਵਾਂਝਿਆਂ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਲ" ਦੇ ਅਰਥ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ ਵੀ "ਸਮਾਂ" ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਕਾ਼ਲ" (ਮੌਤ) ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਛਾਂਗ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤੋਂ "ਕਾ਼ਲ" (ਕਾ਼ਲ ਪੈ ਜਾਣਾ) ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਣੇ ਇਸ "ਕਾ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਹੁਣ ਇੱਥੇ "ਸਧਾਰਨ ਸਮਾਂ" ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਸਗੋਂ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ "ਅਸਧਾਰਨ ਸਮਾਂ" ਜਾਂ "ਬੁਰਾ ਸਮਾਂ" ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ- ਅਸਮਯ ਜਿਸ ਦੇ "ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼" (ਪੰ. ਯੂ. ਪ.) ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥ ਹਨ- ਲਾਚਾਰੀ ਵਾ਼ਲਾ ਔਖਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਵਕਤ ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੋ ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਚਲਾਉਣੀ ਵੀ ਦੂਭਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੇਂ, ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੇ "ਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਿੰਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਸ਼ਬਦ "ਸਮਾਂ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵੇਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ (ਅਕਾਲ ਵਾਂਗ) ਹੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾ਼ਲ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ"ਅਕਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਾਰੀ ਖੇਡ ਧੁਨੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਬਰੀਕਬੀਨੀ ਨਾ਼ਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ,
ਲੰਗੜੋਆ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ।
ਫ਼ੋਨ ਨੰ. 98884-03052.

ਜੂਨ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ

ਹਰ ਸਾਲ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਗਰਮੀ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਬੱਚੇ ਚਾਅ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਪੜਨਾ ਨਾ ਭੁੱਲ ਜਾਣ।ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ,ਦਾਦਕੇ,ਚਾਚਾ - ਚਾਚੀ ਕੋਲ,ਕੁਝ ਭੂਆ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਹਰ ਗਰਮੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ । ਬਾਹਰ ਗਰਮੀ ਦਾ ਤਾਂ ਬਹਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਸਲ ਜੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਾਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਘਰ ਹੀ ਕਿਉ ਨਾ ਹੋਵੇ ।ਕਿਉਕਿ ਇੱਕ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ,ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਕਿ

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁੱਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਦੂਜੇ ਮੋਬ-ਾਇਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਵਿਹਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੋਸਟ ਪੜੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਦਿਲੋਂ ਸੱਚਾਈ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਨੈਟ ਚਲਦਾ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਬੁਰੇ ਲੱਗਦੇ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਨੈਟ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਚੰਗੇ ਲੱਗੇ।ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਣ।ਕੁਝ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਹੱਥ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਪਛਤਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਐਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕਰੀਏ
ਕਿ ਲੱਗੇ ਕੁਝ ਗੁੰਮਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਿਆ
ਐਵੇਂ ਨਾ ਫੋਕੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਲਈ ਆਪਣਾਪਨ ਖਤਮ ਕਰੀਏ।

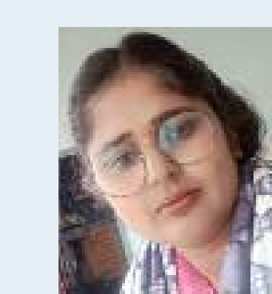

ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਗਰੂਰ

ਆਓ ! ਰਲ ਮਿਲ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਜ ਨਿਭਾਈਏ ਤਪਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਈਏ

ਜੇਠ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਫ਼ੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗਰਮੀ ਤੋ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੀਣ 'ਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਦੀ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਠੰਡ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਏ ਸੀ ਤੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛੋਟੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪੰਛੀ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਲੂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਕਿ ਇਹ ਗਰਮੀ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ ਇਸ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਪੰਛੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੀਏ ਜਾਂ ਇੰਸਾਨੀਅਤ ਵਿਖਾਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪੰਛੀ ਵੀ ਗਰਮੀ ਤੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਚੋਗੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਛੀ ਭੋਜਨ ਖਾ ਕੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕੀਟ-ਪਤੰਗੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਲਟ ਬੀਜ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਪੰਛੀ ਛੱਪੜਾਂ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰ ਹੁਣ ਨਾ ਤੇ ਛਪੜ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਜਾਂ ਰੁੱਖ, ਜਿਥੋਂ ਕਿ ਇਹ ਪੰਛੀ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀ ਅਕਸਰ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਂ ਸਮਝ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਤੋਂ ਬਚਾਈਏ। ਅਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਨੇਰਿਆਂ, ਬਾਗ਼-ਬਗਿਚਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਰੱਖਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਸ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਜਾਂ ਸਟੀਲ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਸੋਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਰੱਖਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਠੰਡਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸਫਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਛੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਸੋਰੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਪੰਛੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ। ਹਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਸੋਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਦਲੋ, ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹਰਿਆਈ ਬਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਹ ਖੁਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ- ਘੱਟ ਉੱਡਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹ ਉੱਡਣਗੇ, ਓਹਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਹੀ ਹੀਟਸਟ੍ਰੋਕ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਵੀ ਰੱਖ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਟਕਣਾ ਨਾ ਪਵੇ। ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਦੇ ਬੀਜ, ਫਲ, ਰੋਟੀ, ਬਾਜਰਾ, ਚੋਲ, ਦਲੀਆ ਆਦਿ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਭੋਜਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪੋਸ਼ਣ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਗੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਛਪੜ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਏ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਪੱਕੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮ ਪੰਛੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਹੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਘੱਟੋ- ਘੱਟ ਇਸ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਾਣੇ-ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਕਰੀਏ। ਆਉ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ 'ਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਹਿਕਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾ ਸਕਣ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ
ਜਲੰਧਰ
9041925181

ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਈ..........!

ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਫਰ, ਨ੍ਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੁਖਾਲਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਤਾਂ, ਜ਼ਮਾਨਾ ਆ ਗਿਆ ਕਾਹਲਾ। ਇਕ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਹੋਰ ਵੀ ਵਕਤ ਪੈਂਦਾ ਬਾਹਲਾ।ਔਰਤ ਹੁੰਦੀ,ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਕੜੀ। ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ,ਪ੍ਰਦੇਸਣ ਹੋ ਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆ ਕੇ, ਹੁੰਦੀ ਖੜੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜੇ ਤੇ ਲੜੇ, ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬੀਤਦੀ, ਕਿਹੜੀ ਘੜੀ। ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ, ਪੈ ਗਈ ਵੇ ਅੜੀ।

ਪੜੇ-ਲਿਖੇ,ਸਿਰੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ,ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵੀ, ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ। ਔਰਤ ਵੀ ਨਿੰਵ ਕੇ, ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਸਹਾਰਾ। ਕਦੇ ਨ੍ਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਪਿੱਟ-ਪਟਾਰਾ। ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਜੰਮਦੇ ਸੀ ਦਸ-ਬਾਰਾਂ। ਸਾਰੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ,ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ, ਨੋਕ-ਝੋਕ ਨਾਲ, ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸੀ ਜੈਕਾਰਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਐਸੀ, ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਆਈ, ਨਾ ਆਦਮੀ ਨਾ ਔਰਤ ਘੱਟ। ਝਗੜਾ ਜੇ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹਕੇ,ਰੱਖਦੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ। ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੀ ਲੜਾਈ,ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ,ਚਲਦੀ ਲੱਠ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਕਰਕੇ, ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਵੱਖ। ਔਰਤ ਭਾਵੇਂ,ਚਿੱਕ-ਚਿੱਕ ਕਰਦੀ,ਅਬਲਾ ਹੁੰਦੀ ਨਿਮਾਣੀ। ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ, ਨ੍ਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕੁੱਤੇ-ਖਾਣੀ। ਔਲਾਦ ਤੇ ਵੀ, ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ, ਟੱਬਰ ਦੀ, ਉਲਝਦੀ ਤਾਣੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨ੍ਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਨਰਮ-ਦਿਲੀ ਵਾਲਾ ਪੱਖ ਸਭ ਦਾ ਹੋਵੇ ਸਾਂਝਾ। ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਲਈ ਸਭ ਫਿਕਰ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਵਾਂਝਾ।ਓਹੜ-ਪੋਹੜ ਸਭ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ, ਤੂੰ ਹਰ ਵਕਤ ਬਣਿਆ ਫਿਰੇਂ ਰਾਂਝਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਵੀ, ਗਰੁੱਪ ਬਣ ਗਿਆ,ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ, ਕਰੇ ਰਖਵਾਲੀ। ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਤੇ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਧੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ,ਜੇ ਤੰਗ ਕਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ।

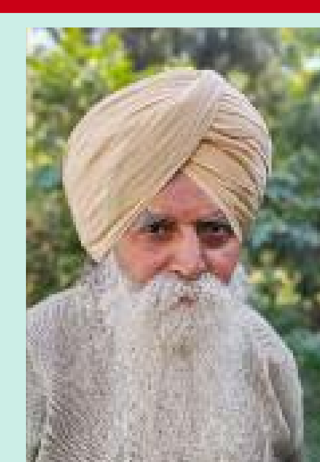

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ
ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਛਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਲ-ਆਬਾਦ #639/40ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ
facebook
samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫੌਲੋ ਕਰੋ
X
@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਐੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484
email:-Samajweekly@gmail.com